

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felelős szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Telek-ucca 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

nyelven hához szállítva, vidékre postán küldve:
Égész évre . . . . . 28 K | Negyedévre . . . . . 7 K
Félévre . . . . . 14 K | Egyszerre . . . . . 60 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megtérítését kérjük

Hirdetések díjazás szerint. — Nyitlár soronként 80 f.

A nyitlár és hirdetési díjak előre fizetendők.

TELEFON SZ: 37.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

ÁLLIG FEGYVERBEN. -- az éberség, az óvatosság, a visszavágó tudás, a kritikai felkészültség fegyverzetében kell kezünkbe venni a mai sajtó lelkülméretlen termékeit. De minek is a fegyverzet most, mikor már minden téren béke. Jófehér béke felé? Ki dob gyűlöletesóvát a békés munkások és a harcban kifáradt, hazatért katonák lelkébe? Ki áll be nemzetiségi gyűjtőgátónak internacionális eszmék cifra cegére alatt? Ki veri fel Európa eszendő, ki üvölti tele szitkozódó rágalmával a külföldi közvéleményt, csak azért, mert valahol igazán rendet akarnak, alaposan tisztogatnak, mert valahol nem ijednek meg? Kik ezek? -- Ezek a mérgekverők, a szófiorgatók, a fogalomzavarók, a gyávákat dicsérlők, a bátrakat minden sárral megdobálóak. Ezek azok, akik békét hirdetnek s közben gyűlölettel fenik és fenetik a kardot.

OLTSUK KI A GÖRÖGTŰZEKET, amelyeket vakondokbűvészek gyújtanak. (Lopva, észrevétlenül egyszer csak színes lesz körülöttünk, fölöttünk az égből és nem látjuk meg a tarka fénytől a vésztüzek lobogóit.) Csavarjuk ki a görög tüzesek kezéből a fátylát, melynek fölöttük lopott világosságába mérges porokat kevertek, hogy a tapasztalatlan szemeknek láterna magikás csudákat mutasson. Vegyük el tőlük a lántot, mely szírengőkon csalogatja nyaktörő rágadók felé azokat, akik jóhiszeműek s ennek utánuk. Össze kell komolyan fognunk és kardot és pajzsot vinni a vakondokbűvészek ellen. Toll az ő kardjuk, legyen a mi kardunk is a toll. Bátrak tudunk lenni, de mert az atomos rágalomhoz nem értünk, nem tudunk ellene védekezni sem és ők nyugodtan mérgezhetik a világot körülöttünk. Tudjunk nem rágalmazni, de szóval és tollal ügyesen kivédeni a rágalomnak tiszteres csapását. Oltuk ki a destruktív zsidó sajtó görög tüzét, amely őket és az ő pártjait az új alakulatban fényesnek, jónak mutatja, minket keresztényeket és a mi keresztény pártjainkat pedig sötétnek és holt-haszontalannak. Most kell a görög tüzes fátylát kioltani, mert a kor szelleme most csinálja az új történelmet. Állambontó aknamunkával vádolnak, amikor pedig valójában a maguk kis játékaik és az Internacionale diadalát féltik, amikor pedig mi nem akarunk mást, mint Kamecsatkától a Tűzföldig összehívni minden keresztényt a világromboló erkölcstelen felforgatók ellen. A kereszténység nem kürtöli az internacionalet, mert fölötte áll annak. Nem nemzetközi, de nemzetföldi, amely a nemzetek jogait tiszteletben tartja s örökdiik fölötte. Nincs már messze az idő, hogy kialnsznak a görög tüzes és kigyulad ismét a krisztusi nap. Akármint csinálnak, nekik alkonyul, nekünk pedig virrad.

AZ ÁL-MAKKABEUSOK, a zsidó vörös tábornokok a vörösök augusztusi magyar alkonyán sietve meglógtak Bali Mihály elől. Napoleon Jóska (Pogány) a szegény és becsületes hullamos fia, az ostoba gajdesz fővezér, vagyis Landler tábornagy, a tiszai visszavonulás ragyogó elméjű megtervezője és társai, a többi ugyan-csak zsidó főkatonák, amilyen sokan voltak, olyan gyorsan lógtak el Peidl atya szives közreműködésével. Termes különvonaton szaladtak bécsi kávéházakba, szanatóriumokba, Karlsteinba, (a modern Napoleonok Szent Ilona szigetére) és más köz- és bolsibiztonságos vidékre. Csak

Grácot kerülték el. Mint szabályos „forradalmárokhöz” illik, habozás nélkül szakítottak a nyugalmazott generálisok ősi szokásával és „ki megy Grácba?” gnyos kiáltással, élőkön a csámpos Böhm Vili vezértábornaggyal (azelőtt iroeg-ügynökkel!) bolszevi hadiiskolát alapítanak -- Bécsben Az iskola jól megy. A tanítványok szorgalmasak és teheiségsek és sokan vannak és mind rokonok (!) Az iskola gyorsképző. Már kikepeztek a hadügyi államtitkárt is: Deutsch Gyula pedig az ő neve. Tehát ez is magyar (!) emigráns. Kedves fivére a Deutsch Leo, a bécsi katonai tanács főmácherje. Az egyetemes osztrák katonai tanácsot szintén egy Frey nevű (horvát-zsidó) vezényli. Böhmék hadiiskoláját sub auspiciis Böhmis végezte el és avatáskor allítólag nagyon sok gyűrűt kapott a Magyarországból ellopottakból. Ez a Frey most az osztrák hadierő legfőbb mozgató ereje Szavojai Jenő és Lotharingiai Károly után egy -- Frey. Deutsch államtitkárnak mindenható adjutánsa egy Brauntal nevű cseh-zsidó. A fegyvertárat egy Fischer nevű zsidárk dirigálja, míg a legfőbb bíróság elnöke a -- Koller, aki cionista. A hadügyi hivatal első auditorát Lelewernek hívják, szintén zs., sajtófőnöknék Rager a neve, radikál-zsidó felekezeti. A háborus mulasztások bíróságának tagjai kizárólag zs -- ék, a tartományfőnökség dalai lámája pedig nem más, mint Waisz Áron, Waisz Áron és így tovább. De azért a zs -- ék családokni fognak. Ha Ausztriáról is elmúltak ezek a kutyanyapok és őket valaki okolni meri: Nekik semmi közük sem volt az egészhez, fújják mondani, dicsőítő igazságtalanság minden állítás, fogják sikoltozni. Ők t. i. a Böhm -- rokonai.

A zsidók és a háboru.

igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Midőn négy év előtti alábbi feljegyzéseimnek b. lapjában való közétételel kérem, egyben az a kívánságom, hogy olvassák el ezen soraimat a zsidók is Biztosra veszem, hogy az utolsó betűig helybenhagyják azt. Ha nem hagyják helyben, úgy zikker, hogy nem zsidók, hanem keresztények. A négy évvel ezelőtti született írás szóról-szóra így hangzik:

„Fölölem a legjobb ígyeket mellett sem fogja mondhatni soha senki, hogy antiszemita vagyok, és pedig azért nem, mert: 1. a fűszereket a zsidónál veszem; 2. zsidó a szabóm; 3. zsidónak adom el a gabonámat és más fölösleges porlékát; 4. zsidónál szerezem be, -- mert muszáj -- a „bort, sört és pálinkát”; 5. zsidóknak fizetek szivarért, cigarettáért, dohányért; 6. zsidó szállít nekem a szódavízét! kezdve mindent, de mindent, mi több, néha -- szentképeket is. És szállít mindent előzőkenyen, szolgáltaték-szen és a mi fő, kiltűzött időre, pontosan Szóval a zsidó és én tizenkét év óta szoros üzleti kapcsolatban vagyunk és ezt a kapcsolatot nem fogja szétlenni soha semmi és senki, csak a -- halál. Igazán, felér egy jó és szolid -- házassággal!”

S mégis így szoros és megható baráti viszony dacára is azt mondom, hogy hadierények dolgában a zsidó -- nulla. Nem akarok én elkalandozni Európa országaiba, de itthon maradok, hazánkbant*. Statisztikai adatok alapján (id. Egán Lajos: „Magyarok Romlása”) ideiktatom, hogy Magyarországon

1890-ben volt	725,222 zsidó,	ebből katona:	5,120.
1900-ban "	846,257 "	" "	5,124.
1910-ben "	928,621 "	" "	3,827.

Azaz, husz év alatt lélekszámban 203,399 zsidóval lett több és ugyanakkor 1293-mal kevesebb lett a zsidó katona. Nem rossz! És ezen

* A szerző e sorokat még 1916-ban írta. Szerk.

hiteles adatok láttára előáll a kérdés: „mi ennek a jelenségnek az oka?” Hát mi más volna, mint a -- pénz. Hiába! okos ember volt az, aki elkeseredésében először kiáltott így fel: „pézz beszél, kutyá ugat!” Magyarországon a háboru előtti időben a zsidóknál volt a pénz, a keresztényeknél a dicsőség, de tegyük hozzá, a -- mulá dicsősége Ez szintén tény.

Béke idejében -- a sorozások alkalmával -- a zsidó, ha csak tehette, föltétlenül kiszabadította magát. Hogy pedig ennek a módját nagyon is értette, azt igazolják a fenti adatok. És ha -- véletlenül -- be is lett sorozva, akkor is, mint tagadhatatlanul élelmes, értelmes és a mi fő, fő-rekzv elem, az irodákba, kórházakba, a pékekhez, szóval a komótosabb helyekre került. Hogy a zsidók között kevés a katona, bár őket mindnyájan tudtuk, de olyan úri „nemábanom”-ságg-félével vettük ezt a dolgot. Könnyű volt a dolog ilyenlén állásán átsiklanunk a békében, de a fenti tény bántó ellentétben az ő teljes egészében a háboru kitérőseknek bontakozott ki, amikor mindnyájan csodálkozva kiáltottak fel: „ni-ni, mennyi Mahomed-zsidó maradt itthon!”

A szomszédos N-ben például a háboru első hónapjaiban a valódi „atléta”-kinézésű zsidó-ficsurok mind odahaza lézengtek, jelölték annak, hogy a békés idő sorozásai alkalmával „untauglich”-ok voltak. Az igaz, hogy az általános harci-láz őket is megszállta, mert például a n-i állomáson aug. és szept. elején az érkező vonatokat ugynevezett „polgárorók” fogadták karszalagosan, ezeknek a polgároróknak azonban az arca, és a mi fő, az arca orra fölött-egyig nagyon is magán viselte a keleti jelleget, érthetőbben: visszavonhatatlanul tényleges zsidók voltak. De az is igaz, hogy mikor fojtóbb lett a levegő és a Kárpátok bejárói felől holmi muszkaszag kezdett beáramlani, a polgárorók nemcsak hogy azonnal eltűntek, hanem más, nem polgárori rokonokkal egyetemben otthagyták a szülői házat és biztosab vidékre, az ország belsejébe menekültek. Jól mondja a magyar és tartja a zsidó: „szegény a futás, de hasznos!”

Egyáltalában pedig az egész háboru folyamán azt tapasztaltam, hogy a zsidók viselkedése olyan volt, mint a hőmörög higany-oszlopijé. Ha jól állott ügyünk, sugárzó arccal jártak-keltek, de ha fordult a kocka, ugy eltűntek, mint a csak a föld nyelte volna el őket. A háboru minden mozzanatáról oly pontos értesüléseik voltak, hogy hozzájuk képest még Höfer ur is -- semmi. Jömagam is, ha biztosat akartam tudni, nem a nálam szálláson levő tiszteltől kérdeztem a dolgot, hanem a zsidótól s amikor a zsidótól hallott újságokat tisztelőknak beadagoltam, tágra nyitották a szemüket: ám 1-2 nap múlva maguk is azt mondták, hogy: „igaz, úgy van, mint ahogy a zsidó mondta!”

Az is tagadhatatlan tény, hogy mihelyst csak kevéssé is javult az ugynevezett „katonai helyzet”, a zsidó is megjött. Nem nézte ilyenkor a „rizikó”-t, hanem, ha kellett, a föld alól is előteremtette a katonaság részére a szükségelt dolgokat. Igaz, borsosan, de mindegy, a fő, hogy volt. Velünk „civilék”-kel nem sokat tördődött. A szomszédos N. például elég kis fészék és kezdve a diszes tábornoki egyenruhától, nem volt az a katonai cikk, amit be nem lehetett volna szerezni. Ily szempontból véve a dolgot, még hasznárta voltak a köznek és így a hazának is.

A háboru forgatagja, amint sok más dolgot, ugy a zsidók „untauglich” ságát is, ha nem is végérvényesen és menthetetlenül, de mégis alaposan megpártolta. Az ugynevezett „felülbíráló” és újiból sorozások őket sem kímélték meg. Az első időben a pénz még némileg dolgozhatott, de mikor „untauglich” lett az ember-szükség, a hadjan „untauglich” zsidók -- tekintet nélkül előbbeni pénzes érdemeikre -- besoroztattak.

S mikor a zsidókról — akik most már elég becsületlenül soroztatnak — így írok, még csak egyre volnék kíváncsi. Arra, hogy hányan teljesítenek tényleges szolgálatot a *fronton*? Kiváncsiságomnak megvan a ma a jogos alapja, mert a nálunk megfordult traineknel, lókörházaknál, depóknál stb., tehát látóvonalon kívül, sok volt a zsidó; más helyekről szerzett értesüléseim is úgy szólnak, hogy ahol nincsen közvetlen veszedelem, ott látható a zsidó is, úgy, hogy pl. egy katonai mérzarszékknél, amelyben 12 legény dolgozik, ebből 11 a zsidó.

De legyen elég egyelőre a zsidókról, csak még egyet! Mindezen adatok dacára is egy dolog az — biztos. Ha szerencsés véget ér ez a háború, legjobban fog kiabálni a zsidó, győző-félnék fogja magát tartani a zsidó. Kereskedelmi, ipari téren épp úgy, mint a sajtóban, a legnagyobb hatalma lesz a zsidónak és nemcsak az én, hanem mindnyájunk élete a háború után is szoros, talán még szorosabb kapcsolatba kerül a — zsidóval. Ez ellen alig van melegség és nem segít ezen semmiféle — biztosító-társaság sem!.

* * *

Igentsizelt Szerkesztő Ur! E sorok pont négy év előtt íródtak. Göre Gáborral szólnak, ez volt a zsidókról a háború folyamán az „első értesülésem”. Vannak mások is, alkalmilag ezekre is kerül sor. Most még tárgyilagos igazsággal a fentebbiekhez azt teszem, hogy még Kánaán földjén sem volt jobb dolga a zsidónak, mint amilyen van ma közöttünk. A multkoriban — teszem fel — egyik zsidó ismerősömtől ezt kértem: „hogyan jóbb fíu?” Válasz: „Csak soha rosszabbul ne legyenek!” Blábsz kezdint!

Benedeguz.

A nagymihályi képviselő.

A rózsahegyí „Slovák”-ban olvassuk: „Ti, akik ott nyugaton éltek, nagyon keveset tudtatok a békében a keleten élőkről. Most, amikor már egy éve éltek a „szabad hazában”, még mindig csak keveset tudtok róluk és ugyancsak segítség nélkül hagyjátok őket. Ennek a népek még most sincsenek igazi, méltó vezetői, akik a népet a jó uton vezethetnék.

Igy itt is van egy ur, aki országgyűlési képviselő, névszerint *Ján Mitrovák*. A felfordulás előtt becsületes cipész volt, kemény magyar és „függetlenség” kortes. Ma „agrár”-párti képviselő és kemény szlovák. A földműveléshez ugyan nem sokat ért — hiszen szuszter volt. Az ő szlovákja abban áll, hogy agítál a hit ellen, szidja a papokat és jó kedvében, ha arra kerül a sor, összehúzza a cigány hegedűjét, — de meg téríteni a kárt, arra már nem hajlandó! Így a cigány kénytelen perelni! Sokat lehetne róla írni, azonban nem akarom önöket megterhelni. Elég, ha annyit mondok önöknek: olyan nagymihályi ő, mint amilyen ur a rózsahegyí mesebeli medve.

Lám, ilyenek a mi agrárpolitikusaink... Azok az urak, akik idejönnek az agrárirányzat nevében agítálni, össze-vissza ígérnek mindent, de nem adnak semmit.

Most már vallásosakká is lettek, beszédeikben már az Ur Istent is emlegetik. De hát nem félnek tőle, hogy ezt a népet vakítják? Ezek bányabőrbe bujt farkasok!

Nagymihályi.

— **Zsatkovics visszavonul.** Zsatkovics direktóriumi elnök, miután a prágai kormánnyal az autonómia kérdésében nem tudott megegyezni, állásáról lemondott és visszautazik Amerikába. Az elnök családja ma utazik el városunkból. — A prágai kormány Volosin Agostont a Ruszin Rada elnökét Prágába hívatta.

Kölcsei Kende Zsigmond

1854 — 1920.

Február 18-án (szerdán) d. u. a nagygejőci Kende-kastélyból súlyos erekeporstól vittek a szomszédos róm. kat. templom sötét kriptájába.

A tavaszon és nyáron át suttogó, beszédessé park teh zuzmarától tiszta fehér fái. — minden ág és minden bokr, minden út és minden ösvény mélyeséges, szomorú hallgatásban álltak, szinte megdermedten a csodálkozásból. Hogyan? A gazdákat viszik? Az embert, a hatalmas akaratú férfit temetik, aki tudott fáradni minden kicsinyért is, de nem tudott kicsinyes lenni. mert a nemes cedrus fájából faragták?

K. Kende Zsigmond lehunyna örökre a szemét! Megdöbbenő fájdalommal érzéssel vetjük a csapás híret. Megyének derek férfiat a közérdek téren, hasznos működése közben agyszélhűtés érte. Mint életerős egyen jelent meg Gejőc község debütáni közgyűlésén és este már ravataláh pihente örök álmát Kende Zsigmond megyénk egyik legnagyobb földbirtokosa. Korlát-helmec községben született 1854 évben. Közép iskolát a kassai reál és a pozsonyi felsőkereskedelmi iskolában — felsőbb tanulmányait a magyarvári gazdasági akadémián végezte. Hazájöve kezdetben az apai birtokon Helmecen gazdálkodott, majd megnősülve 34 évvel ezelőtt Gejőc községbe költözött és átvette anyósának birtokait, melyen modern gazdálkodást vezet. Alkalmazottjaival ápaillag bán. Minden testi, lelki szükségletükről a legnagyobb lelkiismerettel gondoskodott, — de azután ő is megkívánta fölül a rendes munkát, melyet igazságos szigorúsággal szokott elbíralni.

De nem csak alkalmazottjainak, hanem a népnek, mely ügyes-bajaiban gyakran fordult hozzá tanácsért, igazi lelkes barátja volt és nem elégedett meg az adott tanácsokkal, hanem azok keresztül vitelében is segítségül hívta szegődött hozzájuk. Jólét és boldog családi élet jutalmazta jószágát! Ez a lelki megelégedettség magyarázza azt a kiterjedt eredményes tevékenységet, melyet a közügyekben kifejtett.

Közégségben életében tevékeny részt kért magának; és ha kellett sulnyal, igazi érvekkel védte annak érdekeit a különböző hatóságoknál. Legbuzgóbb működése azonban a vármegye önzetlen szolgálatában nyilvánult. Majdnem minden bizottságnak lelkes tagja, a földm., miniszter kinevezése folytán a közgy. bizottság közgazdasági előadója — a lótenyészto bizottságnak pedig elnöke volt. E minőségben éveken át fáradhatatlan szorgalommal utazta be a vármegye községeit, hogy azok közgazdasági szükségleteiről nyitott szemmel, közvetlenül szerezzen tudomást. Munka szeretetét egyenes jelleme, szentisza becsülete, szókimondó természete multa fölül. Meggyőződése mellett szilárdul kitartott mindig, kialakult véleményét körömszakadtáig védelmezte, a mi heves vérmérséklete mellett sokszor okozott keserűséget neki.

Heves vérmérsékletének esett áldozatul, melyet az öt évtől tanadással szemben visszafojtott, hogy más uton szerzhessen elégtételt magának. A halál elnémit őt és kiengesztel ellenségeit! A család súlyos gyászában részt vesz ellenség és jóbarát egyaránt! A vármegye pedig hálás szeretettel őrzi emlékét, míg magyar éi az Ung folyó partján!

* * *

K. Kende Zsigmond temetése szerdán d. u. 3 órakor történt. Ott volt az egész környék, egyszerű falusi emberek és az elhunyt jóbarátai, köztük *Csaha István*, *Egry Ferenc*, *Berzeviczy István*, *Czibur Sándor* stb. A temetési szertartást nagy papi segédlettel Tahy Ábrás főesperes végezte, aki a kripta előtt szívből fakadt szavakkal bucsuztatta el megyénk kiváló fiát és itteni magyarárságunk egyik kidölt, hatalmas oszlopát. Isten nyugosztolja!

A konferálás.

A vas- és fémmunkások szakszervezetének mult szombati kabaráján előadott konferálásról széltében-hosszában nem a leghizelgőbb kritikai megjegyzések hangzottak el. Mi tagadás benne: mi is fölkészültünk néhány keményebb szóval, amely szavak a konferálás kapcsolatban intézettek volna elsősorban a keresztény közönség azon részéhez, amely mindent szó nélkül bevesz és tiltakozás helyett még most is mindennek tapsol, de intéztük volna szavainkat másodsor magához a konferálóhoz és felszólítottuk volna, hogy tartsa tisztelben szokásainkat, számoljon nevelésünkkel és mindenekelőtt kerülje az olyan kiszólásokat, amelyek a vallási érzést és a vallást látszanak kinyújtani.

A keresztény közönség értsen eleget a jelből, értsen eleget abból, hogy szót akartunk emelni azon különös és magnagyarázhatatlan viselkedése ellen, amely szerint csak az ilyen esetek után mondta meg a magát, nem pedig azonnal ott a helyszínen és pedig a legelső esetben! Akkor nem jönne a második, harmadik és a következő esetek végtelen sorra.

A konferálót sem akarjuk ez alkalommal, mert egy hozzánk intézett nyilatkozatában ezeket írja:

„Kijelentem, hogy senki vallási érzését gnyolni vagy gyaláznai nem volt és nem lesz szándékomban. A konferálásban csak a mulattatást céloztam és szavainnak senki elien bántó célt adni nem akartam.”

Abból indultunk ki, hogy *szándékainak* is mindenki a legjobb kimagyarázója. Abból indultunk ki, hogy talán az ott jelenlévő keresztény közönség is oka volt, hogyha a konferáló talán eredeti szándéka elenére kísérelt meg kisebb olyan szójátékokat is, amelyekhez hasonlókért előbb megtámaszkodott.

A konferálók minden esetre ne az erkölcsi izlésnek talán alacsonyabb fokán álló hallgatóik szájaire szerint beszéljenek. Céljuk a mulattatásban sem lehet az, hogy egynéhány valaki talán kissé perverz izlése földszintalattí páholyának jászanak.

Nyilatkozat

a „Közöny” 1920 febr. 18-iki számában megjelent „Görögkeleti püspökség Uzhorodon” című közleményére.

Az uzhorodi gör. kath. püspöki theologiai főiskola-tanári kara 1920 febr. 19-én tartott tanácskozmányán felháborodással és megbotránkozással vette tudomásul, hogy az Uzhorodon megjelenő „Közöny” című lap nem riadt vissza attól, hogy legszentebb egyházi ügyeinket megbolygatni ne próbálja.

Legújában ugyanis fenti közleményével egyik nagybecsűlt kollégánkat oly szinten igyekez bementatni, mintha ő eddigi legszentebb meggyőződésének félredobásával, schismaticus püspökségre való jelöltséget óhajtana és őt ezzel oly beállításban szerepelteti, mely dr. Hadzsega Gyula egyéniségére a legnagyobb mértékben sértő. De egyuttal sértő a gör. kath. f. iskola tekintélyére neveze is, mert a nevezett ennek az ösrégi gör. kath. intézménynek egyik ny. r. tanára, tagja.

Mi ismerjük jól kipellengérezett kollégánkat. Tudjuk róla, hogyha politikailag nem is vagyunk teljesen egy nézetben, de eddigi egész irodalmi működése az egyházi Unió védelmében folyt le, hogy a legelőkelőbb folyóiratokban éppen ezen működése révén általános elismerést szerzett nemcsak magának, hanem ősi gör. kath. egyházmegegyének is, melynek folyományaképpen a budapesti tud. egyetem theologiai fakultása bekebelezett doktorrá viaszította. Teljes tudatában vagyunk dr. Hadzsega Gyula idáigi mély kath. meggyőződésének és éppen ezért tiltakozunk a fenti közlemény ellen.

Nem tartjuk magunkhoz méltónak, hogy a történetek után a „Közöny”-nek hasábjain válasszunk s éppen ezért ezuton szőlítjük fel a névtelen hír leadóját: álljon ki nyíltan és bizonyítson! Ellenkező esetben közönséges rágalmazónak nyilvánítjuk.

Ungvár, 1920 február 19-én.

Az ungvári hittani főiskola tanári kara.

Korszerű „apróhirdetések”

a „Modern Élet” című napilapból.

1. Valódi uraságtólt elvetett szivarvégeket — kocsis szivarólt felelt — a legmagasabb napi áron veszek. Cim: Szivarvég lánczerkedő.

Ligethy Sándor

1880 — 1920

A gyilkos golyó megkímélte az északi harc-
térén, — csupán a fejét horszolta gyengén. Kolerá,
tifusz legyőzött a prágai kórházban. Most im mégis vége. Mégis a háború halottja Ur
Isten! mikor lesz már elég az áldozatból?!

Ezelőtt 3 évvel jött a Kossuth-téri áll. el.
iskolához. Tehát nem régen lakott itt, de sokan
ismerték s kik ismerték, mindnyájan szerették.
A megtestesült becsület- és férfi jellem volt.
Soha senkit meg nem bántott, soha senkire nem harag-
gudott. Talán túlságos becsületessége miatt szen-
vedett annyit e korrupt világban Tanítványai
rajongtak érte. Mint kiváló tanítót becsülték elől-
járói. Kartársai, barátai nem győzik eléggé di-
csérni. És az íly derék magyar tanítót élete derekán
40 éves korában ragadta el a halál, árván, nyomor-
ban hagyva egy szegény özvegyet és 5 ru-
hátlán apró gyereket — Szegény jó ember
nem érte meg, hogy március 1-én fizetés, — nyomor-
morult pár korona nélkül menjen haza szűköl-
ködő családjához. A nyomor kergette a halál
utjára. Hogy álláshoz, pénzhez jusson, 3 héttel
előzött Pestre ment. Utközben meghűlt, spanyol-
betegségre esett, fázva dideregve, egy szerető-
kارتársa támogatásával betegén jött haza Lefe-
küdt, betegsége tüdőgyulladás ment át s f. hó
19-én efelől orv. elköltözött egy jobb házába, hol
nincs nemzetiégi surlódás, hol nincs demarká-
ciós vonal, hova nem kell utlevél, hol nem kell
a mindennapi kenyéért keservesen küzdeni.

Kedves jó Barátunk! Új helyet mentél ke-
resni — megtaláltad. Most már új, örök pihenő
helyre, az edes anyaföldbe kerültél. Nem kell
még márkásítástól levél, költőzködések, nem kell
a jövőd miatt agódní, pihensz — pihenés a
6 éves világegés rettenetes és nagyon átzenve-
dett fáradalmait. Itt hagyad özvegyedet, gyerme-
keidet, kartársaidat, barátaidat árván. Pihenj
nyugodtan! Árvaid nem fognak nélkülözni s a
magasból örömmel láthatod, hogy barátaid, ma-
gyar testvéreid összefogva mindent megtettek
árván maradt szegény családod felszélyezésére.
Emléked örökké megőrizve kívánjuk, hogy
légy boldog az új hazában!

Szabó János.

UJDONSÁGOK.

Ligethy Sándor özvegye és árvainak nevében!

Ismét a jó szivekhez fordulunk egy állás
nélküli tisztviselő váratlan halála tél közepén
elhagyottságba és árvaságba juttatott özvegyet
és 5 árva gyermekét.

Tél közepén, minden nélkül és elhagyott-
ságban. Lehetetlenség meg nem siratni azt a
nemes embert, aki rövid itt tartózkodása alatt
csak szerető barátokat és igaz tisztelőket szerzett
magának.

Lehetetlenség meg nem indulni elhagyott
kedvesei sorsán! Az elhunyt jóbarátai már is
megkezdtek fölszólító akciójukat, de hogy ez
minél szélesebb körű legyen, még lapunk útján
is fordulnak a helybeli és vidéki jószivekhez és
főképp a magyar testvérekhez, hogy Ligethy Sándor
családját a nélkülözésektől megmentsék. Kész-
ségesen támogatják ezt az igyekezetüket és a
gyűjtést lapunk részéről felajánlott 50 koronával
megkezdjük.

Borsiczky Béla gyűjtőívén már beérkezett
121 korona.

Egy szegény asszony javára lapunk útján
a következő adományok érkeztek be: Határszéli
Újság 50 K, Bakajsa Lajos 10 K, N. N. 50 K,
Dánielovics Julia 20 K, N. N. 10 K, özv. Lám
Gyuláné 10 K, N. N. Nagykapos 20 K, Havasi
István 5 K. A gyűjtőt összeget Wilceket Erzsébet
által rendelkezési helyére juttattuk.

— **A kanonokok s a húségeskü.** Pesek
tanügyi referens felszólította a munkási egyház-
megyei kanonokokat, hogy f. hó 3-án jelenjenek
meg a püspöki palotában a húségeskü letételére.
Matyáczkó Tivadar nagypap, özv. Gebé Péter és
Karczab Endre kanonokok nem tettek le az esküt.
Papp Antal püspöktől eddig még nem kérték az
eskü letételét.

— **A kath. legényegylet batyubálja.** F.
hó 15-én este 8 óraok kezdődött a siketnéma-
intézetbe a kath. legényegylet bálja, mely a leg-
vidámabb hangulatban érte meg a zárórást.

Halálozások. A spanyol betegség neven
közöttünk lappangó Halál a tanítóképző-inté-
zetben a folyó tanévben is körültekintően bé-
hajtotta adóját. Ezuttal Medvigy Erzsébet I. oszt.
tanuló és internatusi alapítványos növendék volt
az áldozat, kit a tudományak és a szeretetteljes
gondozásnak legelőfájdalozóbb tényei sem voltak
képesek az életnek megtartani. Jó szülőinek re-
ménye, tanárainak büszkesége és a társak őszinte
szeretetének tárgya szállott vele a sírba, melynek
ajtájához f. hó 20-án impozánsan megnyilatko-
zott részvétel kísérete őt a kegyelet.

Ligethy Sándornak, a helybeli Kossuth-téri
áll. el. isk. tanítójának temetése óriási részvét
mellett f. hó 21-én d. u. 3¼ óraok történt. A
temetést Tahy Ábriss főesperes segédlettel vé-
gezte, a férfi-kar énekelte és Marosi Mihály
kارتárs mondott a sírnál megható búcsuzótól.
Isten nyugosztolja!

— **Hangversenyek.** A Közlöny hangver-
seny irodája f. hó 23-án este 8 óraok rendezi
a második hangversenyt a városi színházban.
A hangversenyen Loblovics és Fenyves hegedű-
művészek lépnek fel. A cszsl. helyőrség tiszt-
kara tegnap este nagysikerű hangversenyt ren-
dezett a városi színházban Taussig Márta he-
gedűművész, a helybeli Szokol dalárda és a
cszsl. helyőrségi katonazenekar közreműködé-
sével.

Összeült a magyar nemzetgyűlés.

A magyar nemzetgyűlés Isten segítségének hívása
mellett f. hó 16-án tartotta meg alakuló gyűlést.
Az oltár a nagy kupolacsarnok nyugati oldalának
két pillére között volt felállítva. Ugyanott két
szószék a protestáns lelkészek számára. Hoppe
Rezső karnagy 120 tagu budai dalárdája a szó-
székek jobb oldalán helyezkedett el. A csöndes
misét Csernoch hercegprímás pontifikálta. A
Hymnus után az „Erdős várunk nekünk az Isten”
regi ének hangzott fel. Az ének után Petri Elek
református püspök imája, Raffay Sándor evang-
gelikus püspök beszéde következett. A beszéd
legszebb szavai: „A magyar nemzet azzal a meg-
bízattal küldte képviselőit a nemzetgyűlésre,
hogy a kris tuisi és nemzeti szellem egymásba
fonódó szálaiból szőjjék meg itt a ronggyá
tépet nemzetit lét dicsőségének ragyogó köntösét”.
Az egyházi akust a Szózat hangjai zár-
ták be. — Az ülésen jelen voltak az összes
antant-missiók. A karzatok telve. Koreinók Bernát
Béla, a jegyzői tisztet a 6 legfiatalabb (30 éves)
képviseelő látta el. Huszár Károly történelmi vissz-
pillantásokban gazdag megny. beszédjéből vesszük
ezt a mondatot: „A forradalom ősi rózsája nem
az új Magyarország bölcsőjét díszítette, hanem a
történelmi Magyarországnak lett az majdnem
sírvirágja”. Mitán! elmondta, hogy mi volt az
országház a proletárdiktatura alatt (kínzókamra)
így szólt: „Egyetemes nemzeti programra van
szükség. Fogjanak össze az összes konstruktív
erők, hogy egységes, megbonthatatlan, zárt
fallanxban küzdjék ki Magyarorszag jogát a jobb
jövőre”. Itt jegyeztük meg, hogy az összes
mandátumok közül mindössze 7 mandátum lett
megtámadva, a többit igazolni fogják.

— **Egyetemi hallgatók kabaréja.** A hely-
beli egyetemi hallgatók egy nagyszabásu kabarét
rendeznek f. hó 25-én, szerdán a városi szin-
házban. Előadás délután fél 4 és este 8 óraok
lesz. Az esti előadás után tánc a Korona nagy-
teremben. A bevétel a szegénysorsu hallgatók
anyagi felszélyezését szolgálja, miért is felül-
fizetéseket köszönettel fogad és hirdapilap nyugtá-
za a rendezőség. Jegyeket elő lehet jegyezni Balázs
Soma könyvkereskedőnél. Részünkről különös-
nek tartjuk, hogy akkor rendeznek táncmulatsá-
got, amikor a kath. egyháznak husvéti böjti ti-
alma már megkezdődött.

— **Világhírek.** Minthogy a *délszl.* régens-
herceg nem fogadta el a Davidkovits-kormány
azon javaslatát, hogy a jelenlegi ideiglenes
nemzetgyűlést feloszlassák és kiírják a választá-
sokat a nagy alkotmányozó gyűlésre, azért a
kormány lemondott. Az új kormányt az ellenzéki
párt fogja megalakítani. — *Konstantinápoly* meg-
hajgál a szultánnak, de nem lesz szabad had-
sereget tartania. — *Az amerikai* külügyi állam-
titkár (Lansing) lemondott. Utóda Frank Polk
helyettes államtitkár lett. A lemondás oka, hogy

Lansing bitorolta Wilson tekintélyét és több
izben minisztertanácsot hívott össze engedély
nélkül, már pedig tudott dolog, hogy Wilson
nem bír maga mellett önálló politikust. — A
Daily Express tokiói jelentése szerint az angol-
japán szövetség megkötése közelről várható.
(Bécsi angol mérvadó helyeken ugyan tartózkod-
nak vésekednek.) Anglia minden újabb eset-
leges konfliktusban ezután mérséklően fog fellépni.

— **Nyilvános nyugtázas.** E címen kö-
zöltük lapunk mult számában a Ker. ifjuság által
jan. 25-én a siketnéma-intézetben tartott tánc-
mulatságon a ker. népkonhya javára felülfizetők
névsorát A névsorból véletlenségből kimaradt
Kássa Mihály, aki 50 K-t; Herschkovics Jenő,
aki 12 K-t; Schlesinger Mórné, aki 5 K-t és
Várady Sándor, aki 2 K-t fizetett felül.

— **Az U. A. C. választmánya Rothman**
Gyulát — ki mint a helybeli bélyeghamisítók
egyik agilis elítelt tagja a bratiszlavai (pozsonyi)
ügyészség fogházában van — az U. A. C. tag-
jai sorából egyszer s mindenkor kizárattott.

— **Családi Naptár.** Mire e számunk vi-
déki olasaink kezébe kerül az új naptár a fenti
cim alatt már megjelent. Egyelőre Rácz Pálnál
(Rákóczi u. 8. sz. emelet) rendelhető meg.

— **A kereskedelmi és iparkamara** közli
az érdekeltekkel, hogy a munkaadók azon mun-
kásaikat, akiket hosszantartó szolgálatuk miatt
elismerésre ajánlani óhajtanak, az illetékes köz-
igazgatási hatóságnál jelentsék be, mely az illető
szakminiszteriumhoz tesz jelentést.

— **A Kath. Legényegylet** mult vasárnap
bálján felülfizettek: Konkusz Titusz 25 K, Pribula
Jenő 20 K, Sztupár András, Bariancsa András,
Mudrony Mihály, Ujlaky József 10—10 koronát,
Kozman Zsiga 8 K, Hack József, Ráthy Istvánné,
Pletenyik József, Hajdu Miklós, Molnár Lajos,
Malinics Péter, ifj. Janusovszky János, Paulinicsák
Annus 5—5 K-t, Paulinicsák Jánosné 2 K-t, A
felülfizetéseket köszönettel nyugtázza az előkéség

— **Dr. Vértés Sándor** orvosi és fogorvosi
rendeléseit Nagyhid-utca 12 sz. alatt (Haraszthy-
féle ház) 1. emeleten e hó 23-án megkezdte

— **A Közlöny** keddi számában ismét egy
a plágium ügygel és lapunkkal foglalkozó köz-
lemény jelent meg. A Közlöny eszerint nem értette
meg a magyar beszédel, hogy mi e lap szerkesz-
tőségétől a plágium-ügygel kapcsolatos ügyekről
már csak a *bírádság* n *Leeresztül* vagyunk hajlan-
dók egyet-mást meghallgatni. Ott a lekedvezőbb
alkalmat fogjuk neki nyújtani a beszédre, a tár-
gyaláson kedvévelvalóan kifejezheti magát. A
tárgyalás egyes felvonásai közben pedig akasztófa-
humorának is szabad folyást engedhet, hiszen
ott a fizetést úgy is tarthatászerint és summásan
szókatki kútblani

— **Az UAC.** folyó hó 16-án este tartotta
farsangvégi táncmulatságát a Koronában. A mulat-
ság kétségtelemül az idei szezon legsikerült bb
táncestélye volt. A klub tagjai és ambiciózus
rendezőgárdája már eleve biztosították az est el
nem vitatható fényes sikerét. A tánc hajnalig, sőt
rogyásig tartott

— **Meghalt Amerikában.** Ringér István
lakatos, Eperjessy István veje aki 8 évvel ezelőtt
Amerikába ment ki, ott elhalálozott.

— **A Keresztény Népkonhya** érdekében
a „Szent Ferenc III rendje” által körözött gyűjtő-
ívek kevés kivétellel már mind visszaérkeztek. A
gyűjtés igen szép eredményt járt, úgy pénz —
nem természetbeni adományokat illetőleg. Mivel
a mai viszonyok között a nyomdaköltség — ha
valamennyi gyűjtőívet nyilvános nyugtázas céljából
részletesen közölünk — néhány száz koronát
vonna el szegényeinktől, ezért mellőzzük ezt az
eredetileg tervezett kimutatást. A gyűjtő íveket és
pénztárkönyveket Wilceket Erzsébet ügyvezető a
Ker. Népkonhya ügyvitelére iránt érdeklődőknek
szíves készséggel bármikor bemutatja. Nehány,
még be nem érkezett gyűjtőívünknek bekü dését
kérjük, a jószívu adakozóknak szegényeink nevé-
ben hálás köszönetet mondunk. A Ker. Nép-
konhya vezetősége.

Kiszabadult. Dudinszky Béla szolyvai
főszolgabíró, akit politikai okokból letartóztattak,
kiszabadult az összes vádpontok alól tisztázta
magát.

Nésük
ogkrémek

Ridikülők
eszőlők

Ingyomhok
ngkek téli

Email
edények

Darálók
ézsák

Evészközök
gérnyók

Rococo
hanák

és mindenféle cosmetikai pipere-cikkek nagy-
bani és kicsinybeni raktára Széchenyi-tér 15.
szám alatt (Kispiac), Glausius hentes mellett.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Megtéríthető vételkötelezettség nélkül.

— **A ker. szoc. párt táncmulásága** fényes sikerrel végződött. A precíz rendezés, kiünö hangulat és a nagyszámban megjelent testvérieségtől áthatott közönség egyik legsikerültebb farsangi estét eredményezte. A siker és a jó hangulat felidézésében nagy része volt a mulatságot megelőző műsoros előadásoknak, melyből különösen Horny Oszkárnak, a Ker. Ifjak Kultur Egyesülete elnökének nagyhatású beszéde, Földesy Piroksa és Péter Dénes művészi előadása énekes táncjátéka és Kun Anyalka bájos és közvetlen felfogással előadott dialógja Szentkereszthy Palival, dr. Eperjessy és Gurey István kifogástalan hegedűjátéka, Gönczy István ének-számaik nem kell külön dicsérnünk. A két Orthó, mint mindig, most is sikerült alakítást adott. A többiek is mind nagy sikerrel játszották szerepeiket. Az előadás után a jó békevilágra emlékeztető hangulatban járta a fiatalság a táncot reggelig azaz a zárórátig. Közben szépségverseny, melynek kétségesnek látszó eredményét szintén a jó békevilágra emlékeztető korteskedés és egyéb választási motívumok előzték meg. A szavazás eredményeképpen: első helyen Szabó Manci, a másodikon és harmadikon Kun Anyalka és Földesy Piroksa szerepelték meg a kétségtelen sikert. A kitűnő rendezésért a Ker. Ifjak Kultur Egyesületének lelkes és fáradságot nem ismerő tagjait illeti a dicséret.

— **Az ellátatlanok névjegyzékének felülvizsgálása.** Ezekben a napokban kezdődik meg az ellátatlanok névjegyzékének felülvizsgálása. A lakosság érdeke, hogy a városi élelmezési hivatalnál tett bejelentését mindenki hozza rendbe. Ugyanis több esetben egyes családok kétszer vannak a jegyzékbe bevezetve, vagy több személyt jelentettek be, mint amennyit kimutathatnak. Ilyen személyek ill. családok ellenkezőbe jönnek a kormányának 1919. évi július hó 17-én kiadott rendeletével. Emellett névjegyzék áthágása 10.000 cs. K.ig terjedhető pénzbírsággal, vagy 3 hónapig terjedhető elzárással büntetettik.

— **Halálbüntetés az élelmiszercsempészek ellen.** Prágából jelentik, hogy az élelmezés válságos helyzete a kormányt szigorú rendszabályok életbeléptetésére kényszeríti. A legutóbbi minisztertanácson az az indítvány hangzott el, hogy az élelmiszercsempészeket a legszigorúbb büntetéssel, ha kell halálbüntetéssel sújtás. Tusar miniszterelnök a nemzetgyűlés keddi ülésén fogja a kormány ezirányú előterjesztéseit megtenni.

— **Miből fakad a jótét?** A moszkvai hivatalos Ekonómicszeszkaja Zsiny (Közgazdasági Élet) a szocializált orosz textiliparról közöl kimutatást. A bolsevista közgazdasági újság az 1913-iki árral hasonlítja össze a mostani orosz termelés árait és a következőket állapítja meg: 1913 óta Oroszországban a vászon ára 3000 százalékkal emelkedett. A termelés 1913 óta 80—90 százalékkal csökkent. A termelési költség 5000 százalékkal emelkedett, a munkások száma 30 százalékkal több mint 1913-ban, de a végzett munka az 1913-iki termelésnek legfeljebb ha 16—20 százaléka. Ebből is látszik, hogy szocialis termelésből fakad a jótét!

— **A től néppárt** (slovenská ľudová strana) közelünkben és legközelebb a következő helyeken tart népgyűléseket: febr. 20-án d. u. 2 órákor Michalovec (Nagyimihály), 21-én d. u. 2 órákor Trebišov (Töbkeretes), 22-én d. e. 11 órákor Trhovište (Zemplénvársárhely), 23-án d. e. 11 órákor Humenné (Homonna), 23-án d. u. 2 órákor Stražské (Örmező). 24-én délelőtt 10 órákor Medzilaborce (Mazólaborc). Itt jegyezzük meg, hogy e pártnak febr. 3-ára ugyancsak a fenti helyekre hirdetett népgyűléseit formai hiányok miatt akkor betiltották, sőt dr. Kovály képviselőt a nagymihályi csendőrség le is záratta. Az ügy interpelláció alakjában a nemzetgyűlés elé került és a parlament csak viharos nagy vita után vette tudomásul Svehla miniszter választást.

— **A radvánci ifjuság farsangja.** A radvánci ifjuság f. hó 15-én, vasárnap este kabarával egybekötött táncmulatságot rendezett a keresztény népkönyha javára. A kabaré számai egytől-egyig jól sikerültek, de különösen a Hókkant katonáca három felvonásos vígjáték szereplői lettek ki magukért. Béres Mihály, Varga Juliska, Czaki Ilonka, Kódoböcz Erzsike, Bellász József, Várdi Sándor, Hrubócsák József, valamint a kisebb szereplők is jóval elhagyták a műkedvelők átlagos sikerét. Grusovszky Margit és Jakubovits Jenő szépen táncoltak. Varga Juliska énekszámával is sikert aratott. A tiszta jövedelmet 125 K-t, lapunk utján küldik a fent említett jótékony célra.

— **Mozl. Ma és kedden** a „Három Hell” című kacagató detektív vígjátékot és „Liza asszony válik” című bohózat kerül vászonra.

— **A Kath. Legényegylet közgyűlése** ma délelőtti tizenegy órakor lesz a legényegylet nagytermében. Kérjük, hogy minden rendes és pártoló tag megjelenjen. Elnökség.

— **Magyarországi hírek.** Az angol parlamentben a békeszerződésről folyó vita során Sir David Maclean, a független liberális csoport vezére kifogásolta, hogy Romániának és Szerbiának olyan területeket ítélték oda, amelyekre a nemzetiségi elv alapján semmiféle joguk nincs. Hangoztatta, hogy ezeken a vitás területeken népszavazást kellene elrendelni és a határt egy pártatlan bizottság által kellene megvizsgálni. — A Le Journal párisi lap a magyar válaszcikkrekk tárgyalása során rámutat arra, hogy egészen érthető, ha a magyar bekezdésgáció újabb használatát kér, hogy felvilágosító okiratának egy részét megszerkessze. Érthető, mert a három hét nem volt elegendő arra a hatalmas munkára, amelynek eredménye már eddig is a jegyzékek egész sorozata a kötetekre menő okmányok, amelyekkel a magyarok az ő igazukról bizonyítják. — A Humanité annak megállapítására szorítkozik, hogy a magyar ellenjavaslatok jelentékenyen eltérnek a békefeltételeknek attól a szövegétől, amelyet az antant megállapított. — A román király elnöklele alatt Bukarestben minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy a román csapatokat a Tiszától az u. n. Clemenceau-vonalig vonják vissza. A jelentés szerint ezek a hadműveletek a szénhiány miatt körülbelül két hónapot (!) vesznek igénybe és ezt az okot az antant aligha nem ismét el fogja fogadni. A román furlangok be szoktak válni. — Magyarország megegyezést keres Ausztriával és a nyugati megyékre vonatkozólag népszavazást ajánl. — A Neues Wiener Tagblatt szerint Magyarország ajánlata megérdemli a rokonszenves fogadtatást. — Az Arbeiter Zeitung tartózkodik minden kommentártól. — Hódmezővásárhelyt és Makót a megszálló román csapatok kiűrtették. Kivonulásuk előtt általában nagy rombolást idéztek elő, folszedték meg a vasuti síneket is, valamint elvitték az állam és a hatóságok összes ingóságait. — A Budapesti egyetemén márc. 16-án kezdődő és 4 hónapig tartó kurzus két félévet fog számítani. A kurzuson az egyetemi zászolaj tagjai vesznek részt, de mozgalom indult a vidéki megbízható diákok érdekében is.

Pennsylvania állam Betlehem városában 10.000 Muraközöből oda kiszármazott szlovén és vend gyűlést tartott, amelyből táviratot küldött az angol és francia miniszterelnökhöz. továbbá a Neuvilleben lévő Apponyi Alberthez. A muraközök a sorsuk fölött való döntés szabadságát követelik maguknak. „Szilárd meggyőződésünk — mondják, hogy népünk akarata csak úgy nyilvánulhat meg, ha a népszavazás Nagybritánia, Franciaország és Amerika ellenőrzése alatt történik meg”. — Az utolsó francia csapat a szegedi megszállók is elhagyta Magyarországot. Szeged szörnnyű helyzetben van. Új Szeged (a város egy része) a szerbek megszállt uralma alatt áll és mivel itt van a szegedi lakosság birtoka, a szerbek pedig teljesen elzárkóztak határukat. Szeged kiéheztetés előtt áll. — Dr. Páll György volt főkapitány helyettes, aki a proletárdiktatura idején letartóztatta József főherceg és felesége megmentőit, a proletárdiktatura után letartóztatták. Most ítéliknek felette. — A kolozsvári egyetem tanárai a világ összes egyeteméhez tiltakozást intéztek az egyetemnek a románok által történt jogtalan eltiltése miatt. — Budapesten eddig 11.996 spanyollázban való megbetegedés történt, amelyből 868 halállal végződött. — Sudek Jánost Budapesten 5 évre ítélték, mert „ki akarta végezni a burzsoáziát”.

— Pártos István híres magyar zeneköltő és Nyáry Antal a magyar színművészet egyik leghetesebb tagja a múlt napokban elhalálozott. — A Friedrich-ügyben alakult becsületbíróság elnöke Hazai Samu, tagjai: Szurmay, Csanády tábornokok, Lukácsics és Kiss Árpád altábornagyok. — A magyar Irók és Ujságírók Szövetsége megbélyegzte azt a Szózatnak és főszerkesztőjének Friedrich ellen elkövetett rágalmaikat és a Nemzeti Szövetség jelenlegi vezetőségével szemben bizalmatlanságát nyilvánította ki.

MINDEN HÁZBAN OTT LEGYEN A

CSALÁDI NAPTÁR!

Olcsó pénzért jó olvasmányt szerezhet!

Falusi ember abból tudja meg, hogy milyen időre számíthat!

Mindenütt kapható!

VIDÉKI viszontelárusítókat keresünk!

Nyomatott Földési Gyula könyvnyomdájában,

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági teendők.

Házkörüli teendők.

A gazdasági eszközök, gépek javítását be kell fejezni. A félre elített zöldség- és főzelék-féléket többször kell megvizsgálni, a romlottakat kiválogatni. A burgonyát meg kell tisztítani a burgonyahajtásoktól.

Gyümölcs- és fajsokola.

Szorgosan kell keresni és pusztítani a hangya- és hernyófészkeket. A gyümölcsfákat mohától és más alkalmatlanságtól tisztítani kell. A magról kelt fiatal fákat, ha az időjárás alkalmas, ki kell iletetni. Némelyik gyümölcsmagvakat, pl. diót, mandulát, igen jó e hónapban elvetni. A metszést idejekorán kell kezdeni, mielőtt még a tavaszi nedvkeringség beáll a fában. Nemesítő- és oltómagvak gyűjtését legjobb most beszerezni, azokat a hasznalatig nedves pincébe tesszük. A fák kőrnékét trágyázni kell.

Zöldséges kert.

A zöldséges kertben a trágyát szét kell tergetni. A melegágyakat szaporítani; déltájban szellőztetni, éjjeire befedni. Most lehet vetni: korai salátát, cukorborsót, kalarábát, uborkát, kelt, korai káposztát, fejes-salátát zellert, sárgarépát, petrezselymet, parajt és paradicsomot.

A szőlőben.

Gondoskodni kell a szőlőokról. A trágya szétterített. Enyhé időben lehet eszközölni a metszést, ha az még ősszel végre nem hajtott volna. Ulakat, árkokat javítani, eső által elhordott földet ki kell pótolni.

A réten.

Gondosan el kell egyengíteni a vakond-turásokat.

Házüzlátok.

Az istállókat szorgosan kell szellőztetni. Ha a tyukokat pörkölt-zabbal etetjük, tojásai fognak. A szarvasmarhákat jól kell táplálni, hogy erőt gyűjtsenek a közelgő tavaszi munkákhoz.

Méhes.

A köpöket melegen kell tartani, az egereket szorgalmasan irtani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N-né J. I. szivesen köszöntjük — munkatársaink között Meghatottan olvastuk küldött írásait és mondunk sem kell, hogy az újakat is szivesen várjuk. Hogy mi jelentenek meg belőlük, az nemcsak tőlünk függ.

S. M. Beregszász Megtettük Üdvözlőjük a beregszászi ker. szocialis pártot!

Szerkesztő: GAAR ÖDON.

Álló tölgyfa eladása tövön.

Az ungvári ref. egyházközség közhírré teszi, hogy a radvánci határ kőbányájának szomszédságában lévő „CSERJÉS” álló TÖLGYFAIT

f. hó 24-én, kedden reggel 8 órakor

kezdődő szóbeli árverésen, a helyszínen, egyenként vagy kisebb csoportokban, részletenként; árverezők hiányában pedig egy tömegben is — készpénzfizetés mellett — eladja.

Az árverés helye a radvánci kőbánya közvetlen szomszédságában van.

ELHANYAGOLT

gyümölcsösök rendbehozatalát vállalom.

A tulajdonosnak nem kell kerti eszközökről gondoskodni, mert a magaméit használom.

Napidijam 30 K és vidékre fuvar.

Igyekvő munkást 1—2 nap alatt annyira begyakorlok, hogy aztán magában is dolgozhat.

Bornemissa Zoltán,
ny. áll. fatenyésztési felügyelő,
Bercsényi-utca 61. szám.

BÁRSONYVASALÓ, faégető-, bormélyítő-

gépemet

bérbe adom!

BERCSENYI-utca 22. szám, 3. ajtó.